

NEDERLANDSE EDITIE

HET COMMUNIS- TISCH MANIFEST

MARX & ENGELS

EDELSTEIN EDITIE — 2026

INHOUD

Waarom dit boek? Waarom nu?	7
Hoe gebruik je dit boek?	8
KARL MARX	10
Waar hij vandaan kwam	10
De journalist die te ver ging	11
Parijs, Brussel, Londen — een leven in ballingschap	12
Wat hij naliet	13
FRIEDRICH ENGELS	15
Opgegroeid tussen de machines	15
De vriend die Marx redde	16
Na Marx	17
VAN BARRICADES TOT REVOLUTIE	19
15 BEGRIPPEN DIE JE MOET KENNEN	23
Voorwoord bij de Russische uitgave van 1882 ..	26
Het Manifest van de Communistische Partij	29
I. Bourgeoisie en proletariaat	30
II. Proletariërs en communisten	51
III. Socialistische en communistische literatuur	67

1. Het reactionaire socialisme	67
a) Het feodale socialisme.....	67
b) Het kleinburgerlijk socialisme.....	70
c) Het Duitse socialisme of het “ware” socialisme	72
1. Het conservatieve of burgerlijke socialisme	77
2. Het critisch-utopische socialisme en communisme.....	79
IV. De houding van de communisten tegenover de verschillende oppositionele partijen	84

I INLEIDING

DIT IS JOUW *wereld.*

Je werkt. Je werkt hard. En toch red je het niet.

De huur in Amsterdam is in tien jaar tijd verdubbeld. Een gemiddeld appartement kost nu meer dan 1.800 euro per maand. Een modaal salaris? Ongeveer 2.800 euro netto. Doe de rekening maar. Na huur, energie, verzekering, boodschappen blijft er — als je geluk hebt — een paar honderd euro over. Voor een leven. Voor een toekomst. Voor een kind. Voor iets.

En dan zijn er de anderen. De aandeelhouders van ASML die vorig jaar 4,2 miljard euro aan dividend ontvingen. De CEO van Shell die in één jaar 9,7 miljoen verdiende. De vastgoedinvesteerders die

in Rotterdam honderd appartementen bezitten en nooit een dag in de bouw hebben gewerkt.

Dit noemen ze de vrije markt. Dit noemen ze verdienste. Dit noemen ze normaal.

Het is niet normaal. Het is niet onvermijdelijk. En het is zeker niet nieuw.

Er waart een spook door Europa. Dat schreef iemand in 1848. Hij had het over jou.

Karl Marx was 29 jaar oud toen hij het Communistisch Manifest schreef. Niet als professor in een ivoren toren — als balling, zonder vaste inkomsten, met schulden, met een hongerig gezin, in een koud appartement in Brussel. Hij schreef het omdat hij zag wat kapitalisme deed met mensen. Wat het doet met de mensen die werken maar nooit genoeg hebben. Die produceren maar nooit bezitten. Die bouwen maar nooit wonen.

Hij noemde hen het proletariaat. Wij zeggen: flexwerkers. ZZP'ers zonder opdrachten. Bezorgers op de fiets in de regen. Stagairs die drie jaar lang 'ervaring opdoen'. Mensen die drie banen hebben en toch naar de voedselbank gaan.

De woorden zijn veranderd. De realiteit is dezelfde.

WIST JE DAT

228×

Een gemiddelde AEX-CEO verdient 228 keer het jaarloon van zijn laagstbetaalde medewerker (2023).

Waarom dit boek? Waarom nu?

Er zijn mensen die zeggen dat Marx 'achterhaald' is. Dat zijn ideeën 'gevaarlijk' zijn. Dat het 'allemaal mislukt is' — ze wijzen naar de Sovjet-Unie, naar Noord-Korea, naar Cuba.

Maar er is een probleem met dat argument: het Communistisch Manifest heeft de Sovjet-Unie niet gebouwd. Stalin heeft dat gedaan. En Marx had Stalin waarschijnlijk net zo hard verfoeijd als ieder ander.

Het Manifest is geen blauwdruk voor een dictatuur. Het is een analyse. Een diagnose. Een tekst die zegt: hier is wat er aan de hand is, hier is waarom het zo werkt, en hier is wie er baat bij heeft dat jij dat niet begrijpt.

Je hoeft het niet eens te zijn met elke conclusie. Maar je kunt niet blijven beweren dat er niets mis is terwijl je drie banen nodig hebt om de huur te betalen. Je kunt niet blijven doen alsof de markt neutraal is terwijl die markt jou systematisch naar beneden duwt.

Marx geeft je de woorden. De rest doe jij zelf.

**Lezen is een daad van verzet.
Begrijpen is een daad van macht.**

Hoe gebruik je dit boek?

Dit boek is in vier delen opgebouwd. Eerst leer je wie Marx en Engels waren — niet de karikaturen, maar de mensen. Dan volgt een tijdlijn van de arbeidersbeweging van 1848 tot 1917, zodat je ziet hoe hun ideeën de wereld veranderden. Dan een essay van historicus Charles Spaciens over de nawerking van het Manifest tot vandaag.

En dan — dan lees je het Manifest zelf. De originele tekst, in het Nederlands. Oud Nederlands op sommige plekken, maar krachtig. Onmiskenbaar. Herkenbaar.

Verspreid door de hele tekst vind je contextkaders: momenten waarop we de lijn doortrekken van 1848 naar nu. Naar jouw huurcontract. Naar jouw flexibele nuluren-contract. Naar de vermogensbelasting die vermogenden niet betalen. Lees het langzaam. Lees het boos. Lees het twee keer als het moet.

NU — De huurcrisis in Nederland
<p>In 2013 kostte een gemiddelde huurwoning in Amsterdam €850/maand.</p> <p>In 2024 kost diezelfde woning gemiddeld €1.847/maand.</p> <p>Reëel loon steeg in diezelfde periode met 12%.</p> <p>Vermogen van de tien rijkste Nederlanders: gestegen met 340%.</p> <p>→ Lees hoofdstuk I van het Manifest. Het gaat over dit.</p>

Dit boek vraagt niets van je behalve eerlijkheid. De eerlijkheid om te zien wat er is. De eerlijkheid om je af te vragen: waarom is dit zo? Wie profiteert hiervan? En: wat kan er anders?

Marx stelde die vragen in 1848. Ze zijn in 2024 niet beantwoord. Integendeel. Begin maar te lezen.

— *De redactie*